

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА
НАУКОВА
УСТАНОВА

ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ
ОСВІТИ»

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО В
ОСВЕНЦІМІ

УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК В М. ЕЛЬБЛОНГ
СОПОТСЬКА ВИЩА ШКОЛА

AKADEMIA
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

SOPOCKA
SZKOŁA WYŻSZA

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Збірник тез доповідей за матеріалами
IV Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
16 травня 2024 року

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2024 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 488 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, індустрії гостинності, суспільно-географічних та культурологічних досліджень.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	462
ПІГОШ В.А. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: СУЧАСНІСТЬ ТА ВИКЛИКИ.....	464
ПРОСКУРА В.Ф., БОНДАР Д. СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА: АНАЛІЗ ЗАРУБІЖНИХ ПІДХОДІВ.....	466
ПУГАЧЕВСЬКА К.Й., ГОНАК О.І. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	470
РАДОВАНОВІЧ М., МОЛНАР-БАБЛЯ Д.І. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.....	472
САВЧИН Є., ФЕЄР О.В. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ -НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	474
СОСКІДА І.М., ЖЕРЕБАК О.В., БІРЮКОВ В.В. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ МУЗЕЙНИХ ФОНДІВ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	475
УДВОРГЕЛІ Л.І., МОЛНАР-БАБЛЯ Д.І., КОРНІЙЧУК Б. ГАСТРОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	478
УДВОРГЕЛІ Л.І., СОСКІДА І.М., ШТЕЛЯ Я.М. БЕЗПЕКА ГОТЕЛІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	481
FEYER O., PAULYK A. OSOBITOSTI ZABEZPEČENIA FUNGOVANIA PREMIESTNENÝCH RODNÍKOV.....	483
ШАШОВЕЦЬ Й. П. НЕФОРМАЛЬНА ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ: НЕГАТИВНІ ТА ПОЗИТИВНІ НАСЛІДКИ.....	484

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

за основними векторами розвитку суб'єкта господарювання, що визначають його внутрішній стан та зовнішню поведінку.

Література:

1. Кирпиченко К.С. Аналіз основних принципів і методів управління підприємством. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021. № 36. С. 345-347
2. Клименко, Л., Загороднюк, О., Халахур, Ю. Діалектика поняття «економічний розвиток підприємств» в системі менеджменту. *Підприємництво та інновації*, 2020. (12), 120-125. <https://doi.org/10.37320/2415-3583/12.20>

УДК 338.48:640.4(477)(043.2)

РАДОВАНОВІЧ М.
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»,
МОЛНАР-БАБІЛЯ Д.І.,
кандидат хімічних наук,
доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи
Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Розвиток готельного бізнесу в Україні піддається значним ризикам. Негативно вплинула на розвиток готельного бізнесу пандемія COVID-19. Багато готелів призупинили свою діяльність, різко знизилися їх доходи, готелі вимушені були вживати підвищені санітарні заходи безпеки. Потoki гостей скоротилися, усі заплановані івенти та туристичні поїздки було скасовано. Суб'єкти готельно-ресторанного бізнесу в містах, віддалених від зони ведення бойових дій, перетворилися на гуманітарні хаби для розміщення біженців, приготування їм обідів, організації харчування. Окремі готельні заклади надавали свої складські приміщення для зберігання гуманітарної допомоги, організували збір грошових коштів для закупівлі гуманітарного та військового спорядження. Деякі готельні компанії налагодили співпрацю зі своїми закордонними партнерами та надавали біженцям безкоштовне проживання в готелях [1].

Критично відобразилося на діяльності готельних установ України повномасштабне вторгнення росії. Найгірша ситуація у сфері готельного господарства спостерігається у центральній, південній і східній частинах України. З огляду на це, підприємства готельного бізнесу змушені шукати нові шляхи виживання та розробляти ефективні стратегії розвитку. Ведення бойових дій на території України зменшило кількості діючих суб'єктів готельного бізнесу. Змінилася і регіональна структура – збільшилася частка діючих готельних установ у західних областях (Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська та Тернопільська області), і відповідно, зменшилася їх кількість на територіях ведення бойових дій. Найбільш безпечним регіоном в Україні є західний, тому готелі західної частини України, у лютому-квітні 2022 року були

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

завантажені на 100%. Станом на 2023 рік їх завантаженість становить понад 70% [2].

Сьогодні в Україні працює не більше 20% готелів у порівнянні з довоєнним періодом. Деякі з них пошкоджені внаслідок бойових дій. Повної інформації щодо того, скільки таких готелів в Україні, немає. Публічно визнано зруйнованими 12 готелів з сукупним номерним фондом 982 номерів. Серед них: ALFAVITO (Київ, 229 номерів), Київська область Grand Admiral Resort&SPA (64 номери) та «Бабушкін Сад» (30), чернігівський «Україна» (99 номерів), харківські готелі «Харків» (205) та SV Park (17), одеський Grande Pettine (91 номер), у Херсоні – Play Hotel by Ribas (25), у Запоріжжі – Sunrise Park (24), у Миколаєві – Reikartz River (98), «Інгул» (40) та «Миколаїв» (60) [3].

Негативно вплинув на функціонування готельного господарства України і відтік трудового ресурсу. Як відомо, у структурі трудових ресурсів готельного господарства переважають жінки, які разом з дітьми виїхали за кордон. За даними звіту Міжнародної організації міграції станом на травень 2022 року в Україні налічувалось більше 8 млн. внутрішньо переміщених осіб, 7,5 млн українців виїхали закордон, а 3,4 млн. запросили захист у країнах свого перебування [4]. Така втрата робочої сили особливо відобразиться на функціонуванні готельного господарства, і в майбутньому ця проблема посилиться, адже значна частина працівників, маючи досвід роботи у сфері гостинності, може залишитись працювати у готельних підприємствах інших країн.

Негативні тенденції спостерігаються в економічних показниках функціонування готельного господарства. Зупинилися інвестиційні надходження, спостерігається замороження проєктів, розпочатих у довоєнний період. У перші місяці частина готельних підприємств, які входили до міжнародних готельних ланцюгів, призупинили свою діяльність, адже були зорієнтовані на міжнародного споживача. Сьогодні такі готелі відновили своє функціонування у містах, які є умовно безпечними.

Війна в Україні спричинила низку негативних процесів у функціонуванні готельного господарства та змусила готельні підприємства адаптуватись до сучасних реалій, шукати шляхи подальшого розвитку. Можна виділити такі основні напрями розвитку готельного господарства: переорієнтація готельного бізнесу на більш безпечні території Західної України; переорієнтація готельних послуг на реабілітацію, що має більший попит; активізація діяльності курортних готелів; збільшення кількості Апар-готелів, які більше пристосовані для прийому сімей і комфортного довготривалого проживання; пристосування готельних підприємств до реалій військового часу та пошук нових форм обслуговування; переобладнання готелів із врахуванням вимог безпеки та автономної роботи (наявність бомбосховищ, автономних джерел живлення); розвиток екоготелів із орієнтацією на використання альтернативної енергетики; розбудова нових підприємств та переобладнання існуючих завдяки залученню коштів від різних фондів повоєнного відновлення.

РОЗДІЛ 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ, ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ, СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Література:

1. Баженова С., Пологовська Ю., Канцур І. Розвиток готельно-ресторанного бізнесу в умовах сьогодення. *Економіка та суспільство*. 2022. № 38. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view>
2. Головні міфи про готельний бізнес в Україні. URL: <https://www.rbc.ua/rus/travel/vidsutnist-all-inclusive-ta-shvidki-dohodi-1700502939.html>.
3. Понад 12 готелів постраждали в Україні через війну. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/886309>.
4. Портал оперативних даних. Ситуація з біженцями з України. URL: <https://data.unhcr.org/en/situations>

УДК 330.316:005:35

САВЧИН Є.

Здобувач PhD ОНП « Економіка та бізнес»

ФЕСР О.В.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту,

управління економічними процесами та туризму,

Мукачівський державний університет, м. Мукачеве, Україна

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ -НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Україна зазнає серйозних економічних та політичних викликів у зв'язку з військовим конфліктом, що має значний вплив на інвестиційну активність підприємств. Головною проблемою стала нестабільність та загроза безпеки. Воєнний конфлікт призводить до руйнування інфраструктури, порушення виробничих ланцюгів та зменшення продуктивності. Крім того, існує проблема соціалізації людей у воєнний час, що впливає на їхнє психологічне та емоційне становище, спричиняючи виклики у побудові стабільного соціального середовища.

У період воєнного стану безпека працівників стає головним пріоритетом. підприємства мають забезпечити всі можливі заходи для захисту свого персоналу, включаючи евакуацію, медичну допомогу та інші необхідні заходи. При цьому важливо піклуватися про психологічний стан працівників, надавати підтримку та допомогу у подоланні стресу та травм. Підприємства також можуть активно долучитися до гуманітарних дій, надаючи допомогу внутрішньо переміщеним особам, постраждалим від конфлікту та постраждалим громадам. Це важлива частина соціальної відповідальності бізнесу і може включати фінансову підтримку, надання житла та інших ресурсів, а також участь у програмах відновлення інфраструктури та розвитку освіти та охорони здоров'я [1].

Ефективне виконання соціальної відповідальності корпорацій дозволяє поступово збільшувати соціальні гарантії не лише для своїх працівників у короткостроковій перспективі, але й сприяє сталому розвитку регіону. Це

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>